

**Samenwerkingsverband
Voortgezet Onderwijs
Westland**

HANDREIKING BIJ TWIJFEL OVER ADVIES VMBO BL OF PRO SWV VO Westland

Deze handreiking is een aanvulling op het 'Informatieblad veranderingen lwoo voor het basisonderwijs' en is geschreven ter ondersteuning van leerkrachten wanneer een leerling qua leerresultaten tussen het vmbo basisberoepsgerichte leerweg (bl) en het praktijkonderwijs (pro) valt. In deze handreiking wordt uitgelegd welke stappen genomen moeten worden om tot een goede advisering (vmbo bl of pro) te komen.

LANDELIJKE CRITERIA PRAKTIJKONDERWIJS

In het inrichtingsbesluit WVO artikel 15d wordt beschreven op basis van welke criteria het SWV een aanvraag pro mag toewijzen:

1. IQ 55 tot en met 80
2. Leerachterstand op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, tenminste één van de twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

WELKE LEERLINGEN VALLEN IN HET GRENSGEBIED VMBO BL EN PRO?

Leerlingen met een functioneringsniveau van groep 5 of lager (DLE 30 en lager) zijn leerlingen die in het grensgebied vmbo bl en pro vallen.

Voor deze leerlingen is het volgende noodzakelijk om tot het uiteindelijke schooladvies te komen:

- Afname van een intelligentieonderzoek (welke intelligentietest mag worden afgenomen, staat in de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2022-2023, zie <https://www.swv-westland.nl/downloads/>). Helaas is de regeling voor schooljaar 2023-2024 nog niet gepubliceerd. Tot die tijd houden we deze regeling aan.
- Didactische toetsing op maat (welke didactische toetsen gebruikt mogen worden, staat ook vermeld in de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2022-2023. Met didactische toetsing op maat wordt het volgende bedoeld: een leerling in groep 8 die bijvoorbeeld functioneert op groep 5 niveau, wordt getoetst met een E5-toets. In de Regeling screenings- en testinstrumenten wordt dit nader uitgelegd en ook in de voorbeelden hieronder wordt dit verduidelijkt.
- Daarnaast is het belangrijk om in de inhoudelijke overdrachtsinformatie (bijvoorbeeld OKR, OPP of groeidocument) *concreet* te omschrijven met welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de middelbare school rekening dient te houden. Let op: hier volstaat dus niet enkel het aankruisen van de mate van ondersteuning als 'geen', 'beperkt' of 'veel'.

Voor de overige leerlingen geldt het volgende:

- Voor leerlingen met een functioneringsniveau vanaf groep 6 (>DLE 31) en een vmbo-advies is geen intelligentieonderzoek noodzakelijk.*
- Voor leerlingen met een functioneringsniveau vanaf groep 6 (>DLE 31) en een vmbo advies is geen didactische toetsing op maat noodzakelijk.*
- Ook voor leerlingen met een vmbo advies dient er in de inhoudelijke overdrachtsinformatie (bijvoorbeeld OKR, OPP of groeidocument) *concreet* omschreven te worden met welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de middelbare school rekening dient te houden. Let op: hier volstaat dus niet enkel het aankruisen van de mate van ondersteuning als 'geen', 'beperkt' of 'veel'.

**Hierbij geldt dat het nog steeds wél wenselijke informatie is om tot een gedegen schooladvies en een goede overdracht naar de middelbare school te komen.*

VOORBEELDSCEENARIO'S

VMBO-SCENARIO

Leerling A scoort in januari op de didactische toetsen van midden 8 als: begrijpend lezen DLE 42, rekenen DLE 33, spelling DLE 48, technisch lezen DLE 54. Zijn onderwijsbehoeften zijn: verlengde instructie en re-teaching bij het rekenen en begrijpend lezen. Zijn ondersteuningsbehoefte is: extra begeleiding bij het plannen en organiseren in vrijwel alle lessen. De basisschool adviseert vmbo bl/kl en hoeft geen andere toetsen af te nemen, omdat de leerling op het niveau van minimaal groep 6 functioneert. De middelbare school zal de leerling plaatsen op het niveau van vmbo bl/kl en voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften (mits dit binnen het ondersteuningsaanbod van de school valt).

PRO-VMBO GRENSVLAK-SCENARIO'S

Leerling B scoort in januari op de didactische toetsen van midden 8: begrijpend lezen DLE 25, rekenen DLE 30, spelling DLE 32, technisch lezen DLE 37. Hierdoor besluit de leerkracht om de toetsen van begrijpend lezen en rekenen op maat terug te toetsen en het IQ te toetsen. Dit is het resultaat: op begrijpend lezen E5 scoort ze DLE 28, op rekenen M6 scoort ze DLE 35 en het ADIT-IQ is 80. Leerling B functioneert dus op het grensvlak tussen pro en vmbo, omdat zij met begrijpend lezen een leerachterstand van >50% heeft en een IQ tussen 75 en 80 heeft. Echter voldoet niet aan de didactische criteria voor pro. Leerling B heeft behalve een didactische aanpak die aansluit bij haar niveau en extra herhaling/inoefening geen verdere ondersteuning nodig. De basisschool adviseert vmbo bl. De middelbare school zal de leerling plaatsen op het niveau van bl en voorzien in de onderwijsbehoefte van leerling B.

Leerling C scoort bij het terugtoetsen: begrijpend lezen DLE 24, rekenen DLE 26, spelling DLE 30, technisch lezen DLE 35. Deze scores voldoen aan de criteria voor pro, waardoor een intelligentieonderzoek wordt afgenomen (NIO IQ=70). Leerling C heeft een onderwijsaanbod op maat gehad in de afgelopen 3 jaar en laat gestage groei zien. Ondanks de moeite met het leren blijft hij ambitieus op het gebied van theoretisch leren en heeft hij een goede werkhouding/taakaanpak. De basisschool adviseert pro en geeft aan dat pro plus goed zou aansluiten bij de onderwijsbehoeften van leerling C. De middelbare school zal de leerling plaatsen op het pro en voorzien in de onderwijsbehoeften.

PRO-SCENARIO

Leerling D scoort bij het toetsen op maat: begrijpend lezen DLE 19, rekenen DLE 24, spelling DLE 20, technisch lezen DLE 30. Leerling D is een echte doener, kan moeilijk stil zitten tijdens de theorielessen. Hij heeft dan korte opdrachten in kleine stappen nodig en een leerkracht die hem regelmatig bijstuurt in zijn werkhouding en taakaanpak. Rekenen op zijn niveau vindt hij wel leuk, omdat hij dan lekker door kan werken, maar het meest bloeit hij op bij gym en techniekdagen. Het IQ van D is 77. De basisschool adviseert pro en de middelbare school zal - na een positieve beschikking van het SWV - de leerling daar plaatsen en voorzien in zijn onderwijsbehoeften.